کەوتن لە گوناهدا

خەڵوەتکردن

بابەت: کەوتن لە گوناهدا

- هەوڵ بدە هەموو ڕۆژێک کاتێکی تایبەت تەرخان بکەیت بۆ دیدار لەگەڵ عیسای مەسیح، بە خوێندنەوە و ڕامان لە وشەکەی.
- نزا بکە، لەگەڵ عیسا قسە بکە و چەند تێبینییەکی کورت لە دەفتەرەکاتدا لەسەر ئەم بەشانەی کتێبی پیرۆز بنووسە.
- ئەوە بنووسە کە کاریگەریی لەسەرت دادەنێت، سەرنجت ڕادەکێشێت، بە جوان یان بە قورسی دەزانیت، یان بۆت ڕوون دەبێتەوە.

ڕۆژی ١ پەیدابوون ٣:١-٢٤.
کەوتن لە گوناهدا.

ڕۆژی ٢ پەیدابوون ٤:١-١٢.
کرێی گوناە مردنە.

ڕۆژی ٣ ئیشایا ٥٩:١-٢.
گوناە مرۆڤ لە خودا جیا دەکاتەوە (بەراورد بکە بە زەبوور ٦٦:١٨).

ڕۆژی ٤ گەڵاتیا ٥:١٧-٢١.
گوناە ململانێ دروست دەکات.

ڕۆژی ٥ ڕۆما ١:١٨-٣٢.
پێش مردنیش داوەریی خودا دێتە سەر سەرپێچیکاران.

ڕۆژی ٦ ڕۆما ٢:١-١٦.
دوای مردن دوا ڕۆژی داوەریی خودا دێت.

ڕۆژی ٧ یۆحەنا ٣:١٨-٣٦،٢١.
بەبێ عیسای مەسیح، مرۆڤ حوکمدراو و ونبوو دەمێنێتەوە.

ڕۆژی ٨ ڕۆما ٣:٩-٢٠.
هەموو مرۆڤەکان پێویستیان بە ڕزگاری هەیە.

ڕۆژی ٩ زەبوور ٣٢:١-١١.
کاتێک ناتەوێت دان بە گوناهەکانتدا بنێیت.

ڕۆژی ١٠ ڕۆما ٦:١٣-١٩.
چیتر خۆت مەخەرە خزمەتی گوناهەوە.

- بیر لە زەبوور ٦٦:١٨ بکەرەوە. ئەو گوناهانەی دەیانشاریتەوە یان بێدەنگییان لێ دەکەیت، هۆکارێکن کە خودا وەڵامی نزاکانت ناداتەوە.
- هەموو ڕۆژێک نزا بکە بۆ دڵ و ویژدانێکی پاک.
- هەموو ڕۆژێک بۆ کەسێک یان شتێکی دیاریکراو نزا بکە و چاوەڕێ بکە بزانە خودا چی دەکات (زەبوور ٥:٤).

خوێندن

بابەت: کێشەی ئازارچەشتن

پێش کۆبوونەوەی داهاتوو، خوێندنی ٣ بە وردی بخوێنەوە. ئەگەر پرسیارت لەسەری هەیە، بیانnووسە و بە ئیمەیڵ بیاننێرە بۆ سەرکردەی گروپەکەت؛ ئینجا پێکەوە بەدوای وەڵامەکاندا دەگەڕێین.

خوێندنی کتێبی پیرۆز

بابەت: کەوتن لە گوناهدا

ئەگەر حەز دەکەیت، دەتوانیت لە ئێستاوە خۆت بۆ خوێندنی کتێبی پیرۆزی کۆبوونەوەی داهاتوو ئامادە بکەیت، بەوەی جارێک ئەو بەشەی کتێبی پیرۆز بخوێنیتەوە.

بۆ ئەمە «شێوازی ٥ هەنگاوەکە» بۆ خوێندنی کتێبی پیرۆز بەکاربهێنە.

بەشەکەی کتێبی پیرۆز ئەمەیە: **پەیدابوون ٣:١-٢٤**.

لەبەرکردن

هاندەر.

ئەو بەندانەی کتێبی پیرۆز کە لەبەرت کردوون، دەتوانن یارمەتیت بدەن کە وەڵامی خودا بدەیتەوە بە پرسیارەکانی خەڵک (مەتا ١٩:٣-٦؛ لۆقا ١٠:٢٥-٢٦).

ئەم بەندەی خوارەوە لەبەر بکە، یان هەمان بەند لەو وەرگێڕانەوە لەبەر بکە کە پێت باشترە.

کەوتن لە گوناهدا
ڕۆما ٣:٢٣

هەموو مرۆڤەکان
گوناهیان کردووە
و بێبەشن لە
ئامادەبوونی شکۆداری خودا.
ڕۆما ٣:٢٣

٣. کێشەی ئازارچەشتن

لە *یەکەم* کتێبی پیرۆزدا دەربارەی دروستکردنی ئاسمان و زەوی دەخوێنینەوە. دوای ئەوەی خودا دروستکردنی تەواو کرد، هەموو شتێک زۆر باش بوو (پەیدابوون ١:٣١)! یەکەم مرۆڤەکان خودایان بە شێوەیەکی کەسی دەناسی و وەک هەڵگرانی وێنەی خودا لە نزیکی ڕاستەوخۆی ئەودا دەژیان. لە *دواییں* کتێبی کتێبی پیرۆزدا دەربارەی دروستکردنی ئاسمانێکی *نوێ* و زەوییەکی *نوێ* دەخوێنینەوە. بۆچی پێویستە ئاسمانێکی نوێ و زەوییەکی نوێ بێتە کایەوە؟ چی بەسەر دروستکراوە سەرەتاییەکەی خودادا هات؟ ئەگەر ئەمڕۆ سەیری دەوروبەرمان بکەین، هەموو شتێک گۆڕاوە! نادادپەروەری، ڕق، تیرۆر، جەنگ، خۆپەرستی و بێخۆشەویستی لە هەموو شوێنێکن. ئەمە لە چییەوە سەرچاوە دەگرێت؟ کتێبی پیرۆز پێمان ڕادەگەیەنێت کە «*کەوتن لە گوناهدا*» ڕووی داوە. ئەم کەوتنە کاریگەریی لەسەر هەموو مرۆڤەکان و هەموو دروستکراو هەیە! ئەم کەوتنە زیانێکی گەورەی بە یەکەم دروستکراوی خودا گەیاندووە. لەبەر ئەوە هەموو دروستکراو ئازار دەچەشێت، بەتایبەتی بوونەوەرە زیندووەکان.

کتێبی پیرۆز دەربارەی ئەم ئازارچەشتنە چی دەڵێت؟ کتێبی پیرۆز لانیکەم پێنج ڕوانگە باس دەکات. مرۆڤەکان ئازار دەچەشن چونکە:

- بێخودان؛
- نادادپەروەرن و نادادپەروەری دەکەن؛
- باوەڕ بە درۆ دەکەن؛
- دەزانن کە ڕۆژێک دەمرن؛
- لەژێر داوەریی خودادان.

هەر پێنج هۆکارەکە باس دەکەین.

ئ. ئازارچەشتن بەهۆی بێخودایییەوە

بێخودایی چییە؟

«بێخودایی» بریتییە لە باوەڕنەبوون بە بوونی خودا، یان حسابنەکردن بۆ ئەو خودایەی کە خۆی لە کتێبی پیرۆزدا ئاشکرا کردووە.

بریتییە لە ژیانکردن وەک ئەتەیستێک (بێخودایەک)، کەسێک کە خۆی خودای خۆیەتی و ئەوە دەکات کە لە چاوی خۆیدا ڕاستە (ڕابەران ٢٥:٢١). «بێخودایی» دەشکرێت باوەڕبوون بێت بە «خودایەک»، بەڵام بە بتێک کە بە دەست دروست کراوە، بۆ نموونە لە بەرد، یان بە خودایەک کە بە خەیاڵ یان ژیریی مرۆڤ داهێنراوە. «بێخودایی» هەروەها باوەڕبوونە بە ڕۆحە خراپەکان یان هێزە شەیتانییەکان. بە کورتی: «*بێخودایی» بریتییە لە پەیوەندییەکی هەڵە یان پچڕاو لەگەڵ ئەو خودایەی خۆی لە کتێبی پیرۆزدا ئاشکرا دەکات*.

١. بۆچی مرۆڤەکان بت دروست دەکەن یان بوونی خودا ڕەت دەکەنەوە؟

➢ ڕۆما ١:١٨-٢٣ *بخوێنەوە*. مرۆڤەکان خودای تر بۆ خۆیان دروست دەکەن، یان بوونی خودا ڕەت دەکەنەوە، چونکە دەیانەوێت خۆیان بڕیار لەسەر ژیانی خۆیان بدەن. «خودا» بۆ خۆیان دروست دەکەن کە ڕێگەیان پێ دەدەن وەک خۆیان حەز دەکەن بژین و ڕەفتاریان، هەرچییەک بێت، پەسەند دەکەن. خوداکانیان داوایان لێ ناکەن بگۆڕێن و ببنە مرۆڤی باشتر! ئەو کەسانەی دەست دەکەن بە ڕێزگرتن و خزمەتکردنی خودای ڕاستەقینە و زیندوو، ناتوانن بەردەوام بن لە ژیانکردن وەک خۆیان دەیانەوێت، یان ئەو کەسە بمێنێنەوە کە خۆیان دەیانەوێت ببن.

خودای ڕاستەقینە و زیندوو دەیەوێت ئەوان بگۆڕێن، بۆ ئەوەی ببن بەو شێوەیەی ئەو مەبەستی بووە! لەبەر ئەوە زۆر کەس نایانەوێت هیچ کارێکیان بەم خودا ڕاستەقینەیەوە هەبێت.

٢. دەرئەنجامەکانی بێخودایی چین؟

ژیان بەبێ خودا زیان بە بیرکردنەوە، دڵ و پەیوەندییەکانی مرۆڤ دەگەیەنێت.

ئ. *بێخودایی تووڕەیی خودا دەهێنێتە سەر مرۆڤەکان* (ڕۆما ١:١٨). لەبەر ئەوەی مرۆڤ پشتی لە خودا کردووە، جۆرەها ئازار دەچەشێت.

ب. *بێخودایی وا دەکات بیرۆکە و بیرکردنەوەکان بێهودە بن* (ڕۆما ١:٢١b-٢٢).

بەبێ ڕاستی و دانایی خودا، مرۆڤەکان لە جیهانێکی درۆ و فێڵدا دەژین. یەکتر فریو دەدەن، و لە ئەنجامدا خۆیان ئازار دەچەشن و بۆ کەسانی تریش ئازار دروست دەکەن!

پ. *بێخودایی دەبێتە هۆی بێڕەوشتی* (ڕۆما ١:٢٣-٢٤).

زۆر کەس لە خۆیاندا هێزێک نادۆزنەوە بۆ ئەوەی ئەو چاکەیەی حەز دەکەن بیکەن، بە ڕاستی بیکەن. بەبێ دڵێک کە ڕێز لە خودا بگرێت و بەبێ کردنی کاری چاک، مرۆڤەکان خۆیان ئازار دەچەشن و دەبنە هۆی ئازارچەشتنی کەسانی تریش!

بە کورتی، مرۆڤەکان ئازار دەچەشن چونکە بوونی خودای ڕاستەقینە و زیندوو ڕەت دەکەنەوە، یان لەبری خودای ڕاستەقینە و زیندوو «خودا»ی دەستکردی خۆیان دادەنێن.

ب. ئازارچەشتن بەهۆی نادادپەروەرییەوە

نادادپەروەری چییە؟

➢ ڕۆما ١:٢٤-٣٢ *بخوێنەوە*. مرۆڤەکان جۆرەها ڕێگە بۆ خراپەکردن دادەهێنن، یەکتر بۆ ناو شێوازێکی ژیانی خراپ ڕادەکێشن و تەنانەت شتی خراپیش پەسەند دەکەن. بەندەکانی ٢٨-٣٢ باسی ئەوە دەکەن کە لە چاوی خودادا «نادادپەروەری» چییە: داوێنپیسی و لادانی سێکسی، چاوچنۆکی و فێڵ، پاشملەگۆیی و خۆهەڵکێشان، ئیرەیی، بێهەستی و بێوەفایی. سەیر نییە کە ئەو مرۆڤانەی ئەم شتانە بە یەکتر دەکەن ئازار دەچەشن! بە کورتی: «*نادادپەروەری» بریتییە لە پەیوەندییەکی هەڵە یان پچڕاو لەگەڵ مرۆڤەکانی تر*.

بۆچی مرۆڤەکان نادادپەروەری دەکەن؟ و دەرئەنجامەکانی چین؟

مرۆڤەکان نادادپەروەری دەکەن و نادادپەروەرن، چونکە خۆیان دەیانەوێت! ئەو پەیوەندییەی مرۆڤەکان لەگەڵ خودا هەیانە، ئەو پەیوەندییە دیاری دەکات کە لەگەڵ مرۆڤەکانی تر هەیانە! کاتێک مرۆڤەکان خودای ڕاستەقینە و زیندوو بە خودای درۆزن، یان تەنها بە خۆیان دەگۆڕنەوە، ئەوا خودا ئەوان دەداتە دەست ئاڕەزووە (خراپەکانی) خۆیان، بیرکردنەوە (گەندەڵەکەی) خۆیان و ڕەفتارە (هەڵەکەی) خۆیان (ڕۆما ١:٢٦-٢٨)! *ئەو کاتە خودا ڕێگە دەدات مرۆڤەکان ببن بەوەی خۆیان دەیانەوێت ببن!* ئەو کاتە خودا لە کۆتاییدا مرۆڤەکان دەداتە دەست شێوازی ژیانی خراپی خۆیان. ئەو کاتە مرۆڤەکان لەو ڕێگایەدا کە خۆیان هەڵیانبژاردووە بەرەو خوارەوە دەکەون. مرۆڤەکان ئەو کاتە دەرئەنجامی ئاڕەزووەکانی خۆیان دەچێژن.

لەبەر ئەوەی دەیانەوێت بێخودا بن، تام دەکەن کە ژیانێک بەبێ خودای ڕاستەقینە لە ڕاستیدا چۆنە!

بە کورتی، مرۆڤەکان ئازار دەچەشن چونکە خۆیان نادادپەروەری دەکەن، هانی نادادپەروەری لای کەسانی تر دەدەن و نادادپەروەریی جیهان پەسەند دەکەن (ڕۆما ١:٣٢). بەم شێوەیە مرۆڤەکان زیان بە یەکتر دەگەیەنن و ئازار دەچەشن.

پ. ئازارچەشتن بەهۆی درۆوە

ڕاستی چییە؟

➢ ڕۆما ١:١٨،٢٥ *بخوێنەوە*.

مرۆڤەکان بە نادادپەروەریان ڕاستی دەچەپێنن و ڕاستی بە درۆ دەگۆڕنەوە. «ڕاستی» ئەوەیە کە خودای ڕاستەقینە و زیندوو دەیڵێت و دەیکات، لەوانەش ئەوەی دەربارەی خۆی دەیڵێت. *بخوێنەوە* کە خودا چی بە گەلەکەی (و کەواتە بە مەسیحییەکانیش) دەڵێت لە ئیشایا ٤٣:١-٤ و یەرمیا ٢٩:١١. ڕاستی دەربارەی «هەستی پارێزراویی مرۆڤێک» کە خۆی داوەتە دەست خودا ئەمەیە: زانینی ئەوەی کە خودا بێ مەرج خۆشی دەوێیت و بە تەواوی وەرت دەگرێت. ڕاستی دەربارەی «بەمانابوون» ئەمەیە: زانینی ئەوەی کە ئەوەی خودا داوات لێ دەکات ببیت و بیکەیت، زۆر گرنگ و بەمانایە. کەواتە ئەوەی خودا دەیڵێت ڕاستە (ڕاستییە). ئەگەر مرۆڤ ئەوە بگۆڕێت، دەبێتە درۆ.

بۆچی مرۆڤەکان ڕاستی ڕەت دەکەنەوە، دەیچەپێنن یان دەیگۆڕنەوە؟ و دەرئەنجامەکانی چین؟

ئەگەر دان بە ڕاستیدا نەنێیت، ناتەوێت گوێت لە ڕاستی بێت، بیزانیت یان بەپێی بژیت. ئەم جۆرە مرۆقانە نایانەوێت هیچ کارێکیان بە خوداوە هەبێت، و لەبەر ئەوە ئەو ڕاستییەش کە خودا ئاشکرای دەکات ڕەت دەکەنەوە یان پشتگوێی دەخەن.

ئەو مرۆقانەی ڕاستی وەلا دەنێن، لە ئەنجامدا باوەڕی هەڵە، بەهای ڕەوشتیی شێوێنراو و جۆرەها کێشەیان لا دروست دەبێت. کاتێک ڕاستی دەربارەی هەستی پارێزراوی نازانن یان دانی پێدا نانێن، یان بە درۆ دەیگۆڕنەوە، ئەوا نادڵنیا، تەنها و پڕ لە ترس دەبن، یان بە کەم سەیری خۆیان دەکەن. و کاتێک ڕاستی دەربارەی ژیانی بەمانا نازانن یان دانی پێدا نانێن، یان دەیگۆڕنەوە، ئەوا هیچ مانایەک لە ژیانی سەر زەویدا نابینن، بوونی خۆیان بە بێبەها دەزانن، یان چیتر نایانەوێت بژین.

کەواتە «چەپاندن یان گۆڕینەوەی ڕاستی» بریتییە لە *پەیوەندییەکی هەڵە یان پچڕاو لەگەڵ خۆتدا*.

بە کورتی، مرۆڤەکانی بێ خودای ڕاستەقینە و زیندوو، بێ ئەو ڕاستییەشن کە خودا ئاشکرای دەکات! ڕاستی دەربارەی خودا نازانن و ڕاستی دەربارەی خۆشیان نازانن. نازانن *کێن*، لە *کوێوە* هاتوون، *بۆچی* لێرەن، *چۆن* دەبێت بژین و بەرەو *کوێ* دەچن! ئازار دەچەشن چونکە هەست بە نادڵنیایی و سەرلێشێواوی دەکەن و خۆیان بە بێبەها دەزانن. ئازار دەچەشن چونکە ناتوانن مانا لە ژیاندا ببینن، یان چونکە خۆیان داوەتە دەست شێوازێکی ژیانی وێرانکەر.

گوناه چییە؟

بەهۆی کەوتن لە گوناهدا، هەموو مرۆڤێک بە سروشت (لە بنەڕەتدا) پەیوەندییەکی هەڵەی لەگەڵ ئەو خودایەدا هەیە کە خۆی لە کتێبی پیرۆزدا ئاشکرا دەکات، پەیوەندییەکی ناتەواوی لەگەڵ مرۆڤەکانی تردا هەیە و پەیوەندییەکی لاربوویشی لەگەڵ خۆیدا هەیە. هەموو مرۆڤێکی *سروشتی* بێخودایە، نادادپەروەری دەکات و باوەڕ بە درۆ دەکات. کتێبی پیرۆز ئەم سێ پەیوەندییە تێکچووە ناو دەنێت «گوناه».

ئا. هۆکار («ڕەگ»)ی گوناه پەیوەندییەکی پچڕاوە لەگەڵ خودای ڕاستەقینە و زیندوو. بریتییە لە ویستی سەربەخۆبوون لە خودا، یان لەخۆڕازیبوون. گوناه بریتییە لە نەپێکانی ئامانجی خودا بۆ ژیانت. گوناه کەمهێنانە لە بەرامبەر پێوەرە تەواوەکەی خودادا. گوناه شکاندنی فەرمانەکانی خودایە. گوناه یاخیبوونە لە خودا. گوناه شێواندنی وشەی خودایە.

ب. دەرئەنجام («بەر»)ی گوناه ئەوەیە کە *«ئەوە دەکەیت کە خودا قەدەغەی کردووە» یان «ئەوە ناکەیت کە خودا فەرمانی پێ کردووە»*.

کەواتە هۆکاری ڕاستەقینەی ئەوەی بۆچی ئەوەندە ئازار لە جیهاندا هەیە «گوناه»ە.

ت. ئازارچەشتن بەهۆی مردنەوە

مردن جیابوونەوە دەهێنێت.

➢ ڕۆما ٦:٢٣a *بخوێنەوە*. زۆربەی مرۆڤەکان لە «مردن» دەترسن. ئەوەندە ترسناکە کە زۆر کەس تەنانەت نایانەوێت بیری لێ بکەنەوە یان باسی بکەن. زۆر کەس «مردن» وەک خراپترینی هەموو ئازارەکان هەست پێ دەکەن. بەردەوام لە ترسی مردندا دەژین (عیبرانییەکان ٢:١٥). «مردن» «جیابوونەوە» دەهێنێت. مردن لە جەستەت جیات دەکاتەوە (ژیرمەندی ١٢:٧)، لە بنەماڵە و هاوڕێکانت (لۆقا ١٦:٢٧-٢٨)، لە هەموو سامانەکانت و لە هەموو ئەو شتانەی ئەوەندە بە سەختی بۆیان کارت کردووە (یەکەم تیمۆساوس ٦:٧). مردن بۆ ئەوانەی بەجێ دەمێنن ترسناکە. دەبێت دووریی کەسی کۆچکردوو بچێژن. بۆ هەموو ئەوانەی پەیوەندییەکی کەسییان لەگەڵ خودای زیندوودا نییە، مردن واتای ئەوەیە کە نازانن دوای مردن چاوەڕێی چی بکەن. لەبەر ئەوە مردن گەورەترین دوژمنیانە. مرۆڤەکان ئازار دەچەشن چونکە دەزانن ڕۆژێک دەمرن. مردن واتای چییە؟

کتێبی پیرۆز دەڵێت: «کرێی گوناه مردنە» (ڕۆما ٦:٢٣a). وشەی «مردن» لە کتێبی پیرۆزدا چەند واتایەکی جیاوازی هەیە:

ئا. *مردنی ڕۆحی*. ➢ ئەفەسۆس ٢:١-٣ *بخوێنەوە*. هەموو مرۆڤێک لە جەستەیەک و ڕۆحێک (یان گیانێک) پێکهاتووە. «مردنی ڕۆحی» واتای ئەوەیە کە ڕۆحی مرۆڤ «مردووە». ئەو بارودۆخەیە کە تێیدا ڕۆحی مرۆڤ لە خودا و لە ژیان لەگەڵ خودا جیا بووەتەوە. ڕۆح یان دڵی مرۆڤ دەبێت سەرەتا لە نوێ لەدایک ببێتەوە، ئینجا ڕۆحەکەی بە ڕاستی دەست بە ژیان دەکات. تەنها ئەو کاتە دەتوانێت خودای زیندوو بە ڕاستی بناسێت!

ب. *مردنی جەستەیی*. ➢ زەبوور ٤٩:١٠-١٢؛ ژیرمەندی ١٢:٧؛ ژیرمەندی ٩:٥-١٠،٦ *بخوێنەوە*. «مردنی جەستەیی» واتای ئەوەیە کە جەستەی مرۆڤ «مردووە». ئەو بارودۆخەیە کە تێیدا جەستەی مرۆڤ لە ژیانی سەر زەوی جیا بووەتەوە. کاتێک مرۆڤ دەمرێت، هەموو شتێک بەجێ دەهێڵێت. جەستەکەی دەبێتەوە بە خۆڵ.

پ. *مردنی هەتاهەتایی*. ➢ مەتا ١٠:٢٨؛ ٢٥:٤٦a؛ لۆقا ١٦:٢٢-٢٦؛ ئاشکراکردن ٢٠:١٤-١٥ *بخوێنەوە*. «مردنی هەتاهەتایی» واتای ئەوەیە کە مرۆڤ (بە جەستە و ڕۆحییەوە) بۆ هەتاهەتایە لە ئامادەبوونی خودا جیا دەکرێتەوە. مرۆڤ لە بنەڕەتدا دروست کرا بۆ ئەوەی بۆ خودا بژی (کۆلۆسی ١:١٦). بەڵام کاتێک مرۆڤێک تا کۆتایی بۆ خۆی دەژی، پەیوەندیی خۆی لەگەڵ خودا چاک ناکاتەوە و بەم شێوەیە هەر لە مەبەستی خودا بۆ ژیانی دوور دەمێنێتەوە، ئەوا لە داوەریی کۆتاییدا ئاشکرا دەبێت کە چیتر هیچ گۆڕانێک لەمەدا ڕوو نادات. بۆ ئەو هیچ شوێنێک لە ئاسمان و لە زەویی نوێدا نییە. دەچێتە شوێنێک کە ئامادەبوون و چاودێریی خودای لێ نییە: دۆزەخ (دووەم سالۆنیکی ١:٨b-٩).

ج. ئازارچەشتن بەهۆی «داوەریی خودا»وە

داوەریی خودا چییە؟

دەرئەنجامی بێخودایی و نادادپەروەریی مرۆڤ ئەوەیە کە مرۆڤ تووڕەیی خودا بۆ سەر خۆی ڕادەکێشێت (ڕۆما ١:١٨).
«تووڕەیی»ی خودا ناڕەزایی پیرۆزی خودایە بەرامبەر بە گوناە، تووڕەبوونی دادپەروەرانەیەتی بەرامبەر بە گوناە، بێخودایی و نادادپەروەریی مرۆڤ. ئەمە وا دەکات خودا داوەری بکات و سزا بدات، بۆ ئەوەی مرۆڤ بگەڕێنێتەوە سەر ڕێگای ڕاست.
ئەگەر منداڵێک کارێکی خراپ بکات، باوکی تووڕە دەبێت. لە ئەنجامدا باوک منداڵەکە سزا دەدات بۆ ئەوەی واز لە ڕەفتارە خراپەکەی بهێنێت (ژیرمەندی ٨:١١). خودا و مرۆڤیش بەم شێوەیەن. خودا بە بارودۆخی خراپی سەر زەوی ڕازی نابێت. لەبەر ئەوە خودا داوەری لەسەر ڕەفتاری خراپی مرۆڤەکان دەکات. ئەمە بە چەند ڕێگایەکی جیاواز دەکات.

١. ئەو داوەرییانەی خودا لەناو دروستکراودا دانابوون

➢ گەڵاتیا ٦:٧-٨a *بخوێنەوە*. بۆچی خودا لە ئێستاوە ڕێگە بە هەندێک جۆری داوەری لەسەر زەوی دەدات؟ خودا ڕێگە دەدات مرۆڤەکان وەک دەرئەنجامی گوناهەکانی خۆیان ئازار بچەشن. خودا یاسا یان بنەمای لەناو دروستکراو و بوونەوەرەکانیدا داناوە، وەک: «مرۆڤ هەرچی بچێنێت، ئەوە دەدورێتەوە». بۆ نموونە، ئەوەی تەماتەڵی بچێنێت، هەژاری دەدورێتەوە. ئەوەی ڕق بچێنێت، پەیوەندیی پچڕاو دەدورێتەوە. ئەوەی ناپاکی بچێنێت، نەخۆشی دەدورێتەوە. کەواتە مرۆڤەکان زۆرجار وەک دەرئەنجامی سروشتیی کارە خراپەکانی خۆیان ئازار دەچەشن. کەواتە ئەوەی گوناە بچێنێت، داوەریی خودا دەدورێتەوە.

٢. ئەو داوەرییانەی خودا لە مێژوودا جێبەجێی کردوون

➢ حزقیێل ١٤:٢١؛ ئامۆس ٤:٦-١٢؛ حەگەی ١:٣-١١ *بخوێنەوە*. خودا فەرمانڕەوایی جیهان دەکات، و کەواتە فەرمانڕەوایی ڕووداوەکانی مێژوو و هێزەکانی سروشتیش دەکات. کاتێک مرۆڤەکان گوێڕایەڵی خودا نابن، یان پەیوەندیی نێوان خودا و هەندێک مرۆڤ دەپچڕێت، ئەوا خودا چاودێری و پاراستنی خۆی لەو مرۆڤانە دەگرێتەوە و سزایان دەدات. بەم شێوەیە خودا جەنگ، پەتا، بوومەلەرزە، لافاو، وشکەساڵی و قاتوقڕی بەکاردەهێنێت بۆ ئەوەی ناڕەزایی خۆی بەرامبەر بە گوناهەکانیان بە مرۆڤەکان نیشان بدات و لە هەمان کاتدا ئاگاداریان بکاتەوە کە دەبێت بگەڕێنەوە لای ئەو (بەراورد بکە بە ئاشکراکردن ٩:٢٠-٢١). هۆکاری ئەوەی خودا لە ئێستاوە داوەری دەهێنێتە سەر مرۆڤەکانی سەر زەوی ئەوەیە کە دەیەوێت لە داوەریی هەتاهەتایی خۆی *بیانپارێزێت*! ئامانجی داوەرییە تایبەتەکانی خودا ئەوەیە کە هانی مرۆڤەکان بدات واز لە بێخودایی و نادادپەروەرییان بهێنن و لەبەردەم خودادا ژیانێکی پیرۆز و ڕاستودروست بژین (بەراورد بکە بە عیبرانییەکان ١٢:٤-١١)، بۆ ئەوەی لە کۆتاییدا داوەریی هەتاهەتایی خودا نەچێژن!

٣. داوەریی کۆتایی داهاتووی خودا. بۆچی؟

➢ عیبرانییەکان ٩:٢٧ *بخوێنەوە*. ژیان لەسەر ئەم زەوییە بە ئاشکرا نادادپەروەرانەیە (زەبوور ٧٣:٢-٢٠ *بخوێنەوە*). مرۆڤە چاکەکان ئازار دەچەشن، مرۆڤە دەستبڵاوەکان دەچەوسێنرێنەوە، مرۆڤە میهرەبانەکان دەکەونە بەر تۆقاندن و هەژاران تاڵان دەکرێن. پێچەوانەکەشی ڕوو دەدات! ئەگەر خودا چاک و بەتوانایە، چۆن ڕێگە دەدات ئەوەندە نادادپەروەری لە جیهاندا ڕوو بدات؟
ڕێک لەبەر ئەوەی خودا چاک و بەتوانای هەموو شتێکە، دادپەروەری لە گەردووندا دەگەڕێنێتەوە! ئەمە کاتێک دەکات کە هەموو ئەو مرۆڤانەی هەرگیز ژیاون دەهێنێتە بەردەم داوەریی گەورەی کۆتایی! خودا بێباوەڕی، نادادپەروەری و کەمتەرخەمی بە هەموو شێوەکانییەوە بە ئاگری هەتاهەتایی دۆزەخ سزا دەدات (ئاشکراکردن ٨:٢١). مرۆڤەکان ئازار دەچەشن چونکە هەست دەکەن ڕۆژێک داوەرییان لەسەر دەکرێت. لە داوەریی کۆتاییدا خودا بە هەموو ئەوانەی هەرگیز لەسەر زەوی ژیاون ڕادەگەیەنێت بۆچی سزای هەتاهەتایی یان ژیانی هەتاهەتایی چاوەڕێیانە (مەتا ٢٥:٤٦).

ئازارچەشتنی تۆ و گوناە.

هەموو مرۆڤێک بەشێکە لە کۆمەڵێکی دیاریکراو: بەشێکە لە خێزانێک، شوێنی نیشتەجێبوونێک، گەلێک و مرۆڤایەتی. لەبەر ئەوە تەنها وەک دەرئەنجامی گوناهی خۆت ئازار ناچەشیت (سەرژمێری ١٢:١-١٠)، بەڵکو دەکرێت وەک دەرئەنجامی ئەمانەش ئازار بچەشیت:

- گوناهی کەسێکی تر (دووەم سامۆئێل ٢٤:١٥-١٧)؛
- گوناهی گەلەکەت (یەکەم سامۆئێل ٥:١-٦)؛
- گوناهی مرۆڤایەتی (ڕۆما ٥:١٧-١٩)؛
- ئازارچەشتن، نەک بەهۆی گوناهەوە، بەڵکو بەهۆی مەبەستی خراپی شەیتانەوە (مەتا ١٢:٢٢؛ لۆقا ١٣:١٦)؛
- ئازارچەشتن، نەک بەهۆی گوناهەوە، بەڵکو وەک دەرئەنجامی مەبەست یان پلانێکی چاکی خودا (یۆحەنا ٩:١-٣).

بە کورتی، ئازارچەشتنی مرۆڤ دەرئەنجامی داڕمانی ڕۆحیی مرۆڤایەتییە، کە هەموو مرۆڤێک بەشێکە لێی.